

Vážené čtenářky a čtenáři,

strážce národního parku – kdo, nebo co se vám vybaví v první vteřině? Někomu vzpomínka na nepříjemné setkání se člověkem s odznakem na prsou, kterému jsme zaplatili pokutu za přestupek (přiznám se, to je můj případ z postpubertálního čundru na Šumavu). Někomu filmové postavy z filmu o médovi Bédovi (to je tedy také i můj případ z doby fáze prvotní výchovy mého dítěte, znáte to jistě také). Těm vyspělejším konzumentům TV zábavy vyvstanou na mysli nepochybně „hrdinové“ z některého z dílů pepřné americké sody, kresleného seriálu Brickleberry (to je do třetice také můj případ, se seriálem jsem se seznámil až ve zralém věku). Ale zpět do českých luhů a hájů, neb skutečnost je poněkud odlišná, ale také pestrá a někdy též drsná. Snad se něco o tom dočtete, neboť toto číslo našeho časopisu se snaží zmapovat aktuální situaci důležité složky ochrany přírody a krajiny – služby stráže přírody v Česku. A nejen tam.

Vývoj od přechodu extenzivní služby vycházející z někdejšího zákona z 50. let, tak zvané „čtyřicítka“, částečně na šumavském příběhu ilustruje příspěvek Pavla Hubeného, ale vlastně i autorů ze všech národních parků. Je nepochybně hezké a správné, že ti starší vzpomínají na „otce zakladatele“. Příspěvky svorně mapují přechod rozmanitých aktivit stráže přírody v Podyjí, na Šumavě, v Krkonoších i v Českém Švýcarsku z porevolučních let plných zdánlivé pohody po náročnou službu dnešních dnů. Každý park má svá specifika, nejinak je tomu i v praxi chráněných krajinných oblastí, ve kterých je personální nedostatečnost strážců ještě tristnější než v parcích. Právník Vojtěch Stejskal zajímavě a poučně porovnává stav strážní a dohledové služby v chráněných územích okolních evropských států. Kolega Böhnisch přispívá popisem zřízení dobrovolného spolku přátel Krkonoš, ze kterého se rekrutují dobrovolní strážci KRNAPu. Michal Medek se ve svém odborném pojednání zabývá výzkumem různorodých motivací a přístupů dobrovolníků, amatérů a nadšenců.

A poučení nakonec? Ano, dobrý strážce, který umí botanickou taxonomii i ošetřit dítě spadlé z kola, ovládá boční přehoz a dokáže přišroubovat ceduli, je vzácný a užitečný druh. Važme si jeho práce a chraňme jej!

Tomáš Rothröckl

ředitel Správy NP Podyjí, člen redakční rady